

RADA GMINY CHYBIE
ul. Bielska 78, 43-520 Chybie

**Załącznik do Uchwały Nr XL/304/2010
Rady Gminy Chybie z dnia 4 listopada 2010r.**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY CHYBIE NA LATA 2011-2013**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
PODSTAWA PRAWNA	5
CELE PROGRAMU	6
DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	6
FINANSOWANIE PROGRAMU	9
MONITORING I EWALUACJA	9

WSTĘP

PRZEMOC W RODZINIE – ZWANA TAKŻE POTOCZNIE PRZEMOCĄ DOMOWĄ TO ZAMIERZONE I WYKORZYSTUJĄCE PRZEWAGĘ SIŁ DZIAŁANIE PRZECIWIW CZŁONKOM RODZINY, POWODUJĄCE SZKODY NA ZDROWIU FIZYCZNYM LUB PSYCHICZNYM, A TAKŻE WYWOŁUJĄCE CIERPIENIE I KRZYWDY MORALNE U OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczający poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszenie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy :

- przemoc fizyczna – obejmuje takie zachowania agresywne jak popychanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie pięścią, ciskanie w kogoś przedmiotami, użycie broni, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.;
- przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczenie snu, pożywienia, wyzywanie, upokarzanie, stosowanie gróźb, itp.;
- przemoc seksualna – wymuszanie współżycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka, wyśmiewanie zachowań seksualnych itp.;
- przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych itp.;
- przemoc polegająca na osaczeniu – np. ciągłe chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu zastraszenia go;
- przemoc w wymiarze społecznym – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Przemoc dotyka nie tylko rodziny. Jest to zjawisko społeczne o szerokim kontekście:

- przemoc w grupach rówieśniczych, w szkołach, internatach itp.;
- przemoc na ulicy, na obiektach sportowych;
- przemoc w środkach masowego przekazu;
- przemoc związana z uzależnieniem;
- przemoc międzynarodowa.

Wspólną cechą tych wszystkich zjawisk jest chęć podporządkowania sobie, wykorzystywania słabszej strony przez silniejszą. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym

Przemoc w rodzinie jest przestępstwem !!!!!

Przemoc jako przestępstwo przeciwko osobom bliskim ścigana jest przez prawo, zapisanym w artykułach kodeksu karnego.

Art. 207 § 1 k.k. – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą niepełnosprawną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ścigane z urzędu)*.

Art. 191 § 1 k.k. – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat (ścigane z urzędu)*.

Art. 197 k.k. – kto przemocą lub groźbą bezprawną, lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat (ścigane na wniosek poszkodowanego) **

Art. 209 § 1 k.k. – kto uporczywie uchyla się od wykonywania, ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego, obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ścigane na wniosek pokrzywdzonego) **.

** ścigane z urzędu polega na prowadzeniu przez prokuratora i policję postępowania niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo*

*** ścigane na wniosek polega na wszczęciu postępowania na wniosek osoby pokrzywdzonej, postępowanie nie może być wszczęte bez zgody osoby pokrzywdzonej.*

Konieczne jest więc podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem.

Niezbędne jest zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno osobom stosującym przemoc jak i osobom doznającym przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Chybie jest niewielką miejscowością o powierzchni 32 km² leżącą na południu Województwa Śląskiego, składającą się z pięciu sołectw: Chybie, Mnich, Zaborze, Zarzecze i Frelichów. Według stanu na 31 grudzień 2009 rok Gminę Chybie zamieszkiwało 9303 mieszkańców w tym: 4742 kobiet i 4561 mężczyzn. Na terenie Gminy Chybie są trzy szkoły podstawowe, jeden zespół szkolno- przedszkolny, dwa gimnazja, dwa przedszkola publiczne i jedno przedszkole niepubliczne.

Instytucjonalną działalność na rzecz osób i rodzin z terenu Gminy Chybie będących w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu. Z analizy dwudziestoletniej pracy pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka, wynika że zjawisko przemocy w rodzinie przestaje być tematem wstydlivym. Coraz częściej ofiary przemocy osobiście zgłaszają problem i zwracają się o pomoc w tym zakresie co ma potwierdzenie w sporządzonych przez pracowników socjalnych niebieskich kartach. Formularz „Pomoc Społeczna – Niebieska Karta” jest załącznikiem do rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wypełniany jest w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie. Zdarza się także, że ofiara przemocy bagatelizuje problem, niechętnie o tym mówi, niechętnie zgadza się na uruchomienie procedury „Niebieska Karta”.

W 2008 roku pracownicy socjalni na wniosek ofiar przemocy sporządzili 3 druki Niebieskiej Karty, w 2009 roku też 3 druki, a od stycznia do września 2010 roku sporządzono już 4 druki.

W przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ważną rolę odgrywa także policja i często od skuteczności interwencji zależy, czy pomoc udzielana przez inne służby jest efektywna. W wyniku interwencji domowych na terenie Gminy Chybie w 2008 roku policjanci procedurę Niebieska Karta wypełniali w 2 przypadkach, a w 2009 roku w 4 przypadkach.

W zakresie przemocy w rodzinie pracownicy socjalni poza policją ściśle współpracują, także z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami sądowymi oraz pedagogami szkolnymi. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji w środowisku, wzajemnego wsparcia w działaniach w środowisku.

PODSTAWA PRAWNA

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2008r Nr 115, poz. 728).

CELE PROGRAMU

Cel nadrzędny:

Celem nadrzędnym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ograniczenie skutków stosowanie przemocy poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych zjawiskiem przemocy.

Cele szczegółowe programu:

1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.
4. Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych.
6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie.

DZIAŁANIA I SPOSOBY PODEJMOWANE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego.	Zespół Interdyscyplinarny powołuje Wójt Gminy Chybie, a w skład wchodzi przedstawiciele instytucji lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wypracowanie procedur współpracy i zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur.	Listopad 2010r.	Wójt Gminy Chybie

2.	Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Zbieranie i aktualizacja informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie (statystyki sądowe, policji, ośrodka pomocy społecznej, GKRPA). Badanie ankietowe postaw, wiedzy i kwalifikacji służb zajmujących się przemocą w rodzinie. Przygotowywanie raportów dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie.	2011-2013	Zespół Interdyscyplinary, Szkoły, GKRPA.
3.	Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie	Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej (lokalna prasa, Internet) na temat zjawiska przemocy, skutków i możliwości jej przeciwdziałania. Przygotowanie materiałów informacyjnych (ulotek, plakatów, broszur) o możliwościach uzyskania pomocy (rodzaj i forma świadczonej pomocy, adresy instytucji świadczących pomoc na rzecz ofiar przemocy), umieszczenie tych informacji w portalu informacyjnym oraz w miejscach ogólnodostępnych. Realizacja programów profilaktycznych w uwrażliwiających dzieci i młodzież szkolną na problemy przemocy w rodzinie.	2011-2013	Zespół Interdyscyplinary, GOPS, Szkoły.

4.	Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<p>Opracowanie i realizacja planów pomocy w indywidualnych przypadkach ofiar przemocy (schronienie, praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, pomoc psychologiczna i prawna), realizowanie procedury „Niebieska Karta”.</p> <p>Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>Prowadzenie punktu konsultacyjnego ds. przemocy w rodzinie.</p> <p>Propagowanie form spędzania wolnego czasu sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych.</p>	2010-2013	Zespół Interdyscyplinary, GKRPA, Szkoły.
5.	Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych.	<p>Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży szkolnej i nauczycieli.</p> <p>Przeprowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych Szkoły dla rodziców.</p> <p>Uruchomienie Punktu Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie.</p> <p>Zatrudnienie psychologa, prawnika dla potrzeb ofiar przemocy w rodzinie.</p>	2011-2013	GKRPA, Szkoły, GOPS, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinary.

6.	Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie.	Organizowanie szkoleń dla pracowników socjalnych i dzielnicowych w zakresie rozwijania umiejętności pracy z rodziną dotkniętą przemocą w rodzinie oraz stosowania Druków „Niebieska Karta”. Szkolenia dla pracowników pozostałych instytucji.	2011-2013	GOPS, GKRPA, komisariat, sądy, szkoły, organizacje pozarządowe.
----	---	--	-----------	---

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program finansowany jest ze środków własnych jednostek budżetowych gminy. GOPS – Zespół interdyscyplinarny, Szkoły oraz GKRPA, komisariatu policji, sądu, organizacji pozarządowych.

MONITORING I EWALUACJA PRGRAMU

Monitoring i ewaluację Programu prowadzić będzie GOPS w Chybiu przy współpracy z pozostałymi realizatorami programu.

 PRZEWODNICZĄCY RADY
 Mirosław Wardas